

Sygn. akt X K 641/16

WYROK ŁĄCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 lutego 2017 roku

Sąd Rejonowy Gdańsk – Południe w Gdańsku w X Wydziale Karnym

w składzie:

Przewodniczący: SSR Maria Julita Hartuna

Protokolant: Magdalena Sadowska

przy udziale prokuratora Wiesława Kucińskiego

po rozpoznaniu w dniach: 30.11.2016 r., 20.01.2017 r., 22.02.2017 r. sprawy

M. P., syna J. i M. w domu W., urodzonego (...) w L.

skazanego prawomocnymi wyrokami:

1. Sądu Rejonowego Gdańsk – Południe w Gdańsku z dnia 06 października 2014 roku wydanym w sprawie o sygn. akt X K 537/14, (1) za czyny z art. 178a § 1 kk popełniony w dniu 29 marca 2014 roku, za który wymierzono mu karę 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 1 roku, (2) za czyny z art. 222 § 1 kk popełniony w dniu 29 marca 2014 roku, za który wymierzono mu karę 10 miesięcy pozbawienia wolności, (3) za czyny z art. 224 § 1 kk w zw. z art. 91 § 1 kk popełniony w dniu 29 marca 2014 roku, za który wymierzono mu karę 10 miesięcy pozbawienia wolności, (4) za czyny z art. 226 § 1 kk w zw. z art. 91 § 1 kk popełniony w dniu 29 marca 2014 roku, za który wymierzono mu karę 6 miesięcy pozbawienia wolności, a następnie wymierzono karę łączną 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby wynoszący 2 lata oraz na podstawie art. 71 § 1 kk w zw. z art. 33 § 1 i 3 kk grzywnę w wymiarze 100 stawek dziennych po 10 zł każda; w dniu 17 grudnia 2014 roku wykonano grzywnę, zaś 14 października 2015 roku środek karny w postaci zakazu prowadzenia pojazdów; postanowieniem z dnia 25.08.2016 r. zarządzono wykonanie kary pozbawienia wolności
2. Sądu Rejonowego Gdańsk – Południe w Gdańsku z dnia 21 stycznia 2015 roku wydanym w sprawie o sygn. akt X K 608/14, za czyn z art. 177 § 1 kk w zw. z art. 178 kk popełniony w dniu 09 marca 2014 roku, za który wymierzono mu karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 4 lat;
3. Sądu Rejonowego Gdańsk – Południe w Gdańsku z dnia 14 marca 2016 roku wydanym w sprawie o sygn. akt X K 1029/15, za czyn (1) z art. 178a § 1 i 4 kk popełniony w dniu 25 czerwca 2015 roku, za który wymierzono mu karę 3 miesięcy pozbawienia wolności i 2 lat ograniczenia wolności polegającą na obowiązku wykonywania kontrolowanej nieodpłatnej pracy na cele społeczne wskazanej przez Sąd, w wymiarze 20 godzin w stosunku miesięcznym oraz środek karny w postaci dożywotniego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych i (2) za czyn z art. 217 § 1 kk, popełniony w dniu 25 czerwca 2015 roku, za który wymierzono mu karę grzywny w wymiarze 100 stawek dziennych po 20 zł każda.

stosując w niniejszej sprawie przepisy kodeksu karnego w brzmieniu obowiązującym przed 01.07.2015 r. w zw. z art. 4 § 1 kk

I. na mocy art. 568a § 1 pkt 2 kpk, art. 85 kk, art. 86 § 1 kk łączy kary jednostkowe pozbawienia wolności prawomocnie orzeczone wyrokami:

a) Sądu Rejonowego Gdańsk – Południe w Gdańsku z dnia 06 października 2014 roku wydanym w sprawie o sygn. akt X K 537/14,

b) Sądu Rejonowego Gdańsk – Południe w Gdańsku z dnia 21 stycznia 2015 roku wydanym w sprawie o sygn. akt X K 608/14

i w ich miejsce wymierza skazanemu **M. P.** karę łączną 2 (dwóch) lat i 9 (dziewięciu) miesięcy pozbawienia wolności,

II. na mocy art. 568a § 1 pkt 2 kpk, art. 85 kk, art. 86 § 1 kk, art. 90 § 2 kk łączy środki karne w postaci zakazów prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych prawomocnie orzeczone wyrokami:

a) Sądu Rejonowego Gdańsk – Południe w Gdańsku z dnia 06 października 2014 roku wydanym w sprawie o sygn. akt X K 537/14,

b) Sądu Rejonowego Gdańsk – Południe w Gdańsku z dnia 21 stycznia 2015 roku wydanym w sprawie o sygn. akt X K 608/14

i w ich miejsce wymierza skazanemu **M. P.** zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 4 (czterech) lat,

III. na podstawie art. 572 kpk umarza postępowanie w pozostałym zakresie,

IV. na mocy art. 576 § 1 kpk a contrario pozostałe rozstrzygnięcia zawarte w wyrokach podlegających połączeniu pozostawia do odrębnego wykonania,

V. na podstawie art. 577 kpk zalicza skazanemu na poczet orzeczonej w punkcie I wyroku łącznej kary pozbawienia wolności okresy rzeczywistego pozbawienia wolności zaliczone skazanemu w sprawach podlegających łączeniu oraz okresy odbytych kar w sprawach podlegających łączeniu;

VI. na mocy art. 626 § 1 kpk w zw. z art. 627 kpk i art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 roku o opłatach w sprawach karnych (Dz. U. 1983, poz. 49/223 ze zm.) zwalnia skazanego od ponoszenia kosztów sądowych w sprawie, a wydatkami tego postępowania obciąża Skarb Państwa.

Sygn. akt X K 641/16

UZASADNIENIE

Sąd ustalił następujący stan faktyczny w sprawie:

Skazany M. P. był karany następującymi prawomocnymi wyrokami, podlegającymi aktualnie wykonaniu:

1. Sądu Rejonowego Gdańsk – Południe w Gdańsku z dnia 06 października 2014 roku wydanym w sprawie o sygn. akt X K 537/14, (1) za czyny z art. 178a § 1 kk popełniony w dniu 29 marca 2014 roku, za który wymierzono mu karę 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 1 roku, (2) za czyny z art. 222 § 1 kk popełniony w dniu 29 marca 2014 roku, za który wymierzono mu karę 10 miesięcy pozbawienia wolności, (3) za czyny z art. 224 § 1 kk w zw. z art. 91 § 1 kk popełniony w dniu 29 marca 2014 roku, za który wymierzono mu karę 10 miesięcy pozbawienia wolności, (4) za czyny z art. 226 § 1 kk w zw. z art. 91 § 1 kk popełniony w dniu 29 marca 2014 roku, za który wymierzono mu karę 6 miesięcy pozbawienia wolności, a następnie wymierzono karę łączną 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby wynoszący 2 lata oraz na podstawie art. 71 § 1 kk w zw. z art. 33 § 1 i 3 kk grzywnę w wymiarze 100 stawek dziennych po 10 zł każda; w dniu 17 grudnia 2014 roku wykonano grzywnę, zaś 14 października 2015 roku

środek karny w postaci zakazu prowadzenia pojazdów; postanowieniem z dnia 25.08.2016 r. zarządzono wykonanie kary pozbawienia wolności

2. Sądu Rejonowego Gdańsk – Południe w Gdańsku z dnia 21 stycznia 2015 roku wydanym w sprawie o sygn. akt X K 608/14, za czyn z art. 177 § 1 kk w zw. z art. 178 kk popełniony w dniu 09 marca 2014 roku, za który wymierzono mu karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 4 lat;

3. Sądu Rejonowego Gdańsk – Południe w Gdańsku z dnia 14 marca 2016 roku wydanym w sprawie o sygn. akt X K 1029/15, za czyn (1) z art. 178a § 1 i 4 kk popełniony w dniu 25 czerwca 2015 roku, za który wymierzono mu karę 3 miesięcy pozbawienia wolności i 2 lat ograniczenia wolności polegającą na obowiązku wykonywania kontrolowanej nieodpłatnej pracy na cele społeczne wskazanej przez Sąd, w wymiarze 20 godzin w stosunku miesięcznym oraz środek karny w postaci dożywotniego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych i (2) za czyn z art. 217 § 1 kk, popełniony w dniu 25 czerwca 2015 roku, za który wymierzono mu karę grzywny w wymiarze 100 stawek dziennych po 20 zł każda.

dowody: akta spraw X K 1029/15, X K 537/14, X K 608/14 Sądu Rejonowego Gdańsk - Południe w Gdańsku wraz z aktami wykonawczymi, odpisy wyroków k. 10 - 11, 12, 13 - 14, dane o karalności k. 25 - 27, dane o pobytach i orzeczeniach k. 74, 75 - 77

Skazany jest żonaty, ma dwoje dzieci, na wolności prowadził działalność gospodarczą. Posiada liczne zobowiązania z tytułu kredytów. Żona jest niezdolna do pracy, utrzymuje się z zasiłków z pomocy społecznej i świadczeń wychowawczych, pomagają jej też rodzice skazanego. Skazany po urazie głowy doznanej w wypadku komunikacyjnym cierpi na zaburzenia psychiczne. Na wolności nadużywał alkoholu, łączył go z lekami psychotropowymi, wskutek czego stawał się agresywny, wszczynał awantury. Rodzina systematycznie go odwiedza i oczekuje na jego powrót do domu.

Postawę skazanego w zakładzie karnym określa się obecnie jako pozytywną. Skazany został początkowo skierowany do odbycia kary w systemie półotwartym, ale rażąco nadużył zaufania administracji ZK, stawiając się w stanie po użyciu narkotyków (wykryto u niego (...)), w związku z czym został skierowany do zakładu zamkniętego. Odbył terapię dla osób uzależnionych od alkoholu, uczestniczył też w programie readaptacji społecznej skazanych Trening Zastępowania Agresji. Był 9 razy wyróżniany nagrodami, 4 razy udzielano mu ulg, ale 3 razy sporządzano wnioski o wymierzenie mu kar dyscyplinarnych. W stosunku do przełożonych jest grzeczny, relacje interpersonalne układa właściwie. Wobec popełnionych przestępstw deklaruje stosunek krytyczny.

dowody: opinia o skazanym k. 74v, wywiad środowiskowy k. 23

Sąd zważył, co następuje:

Zacząć wypada od wskazania, iż od dnia 1 lipca 2015r. ustawodawca gruntownie przebudował model orzekania w przedmiocie wyroku łącznego i kar łącznych, uchwalając również przepisy intertemporalne, które wskazują jakie przepisy stosować po dacie 1 lipca 2015 r. w związku z wejściem w życie w dniu 1 lipca 2015 roku przepisów ustawy z dnia 20 lutego 2015 roku o zmianie ustawy – Kodeks Karny oraz niektórych innych. Przepis art. 19 ust 1 wyżej wymienionej ustawy stanowi, że przepisów rozdziału IX kodeksu karnego, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie stosuje się do kar prawomocnie orzeczonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, chyba że zachodzi potrzeba orzeczenia kary łącznej w związku z prawomocnym skazaniem po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy. W niniejszej sprawie, skoro M. P. został skazany m.in. wyrokiem Sądu Rejonowego Gdańsk – Południe w Gdańsku z dnia 14 marca 2016 r. w sprawie X K 1029/15, stosować można wobec niego przepisy znowelizowane.

Niemniej jednak, zgodnie z zasadą *lex mitior*, wynikającą zarówno z przepisu art. 4 § 1 kk, jak i art. 7 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, sporządzonej w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r., w przypadku gdy pomiędzy stanem prawnym obowiązującym w dacie popełnienia przestępstwa a stanem prawnym z daty wyrokowania,

zachodzą różnice, stosować należy przepisy względniejsze dla skazanego. W doktrynie i orzecznictwie wyrażono dotąd rozbieżne poglądy co do wzajemnej relacji pomiędzy art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 roku o zmianie ustawy – Kodeks Karny oraz niektórych innych (dalej: ustawy nowelizującej) a przepisem art. 4 § 1 kk. Według koncepcji prezentowanej głównie przez Sąd Apelacyjny w Białymstoku (vide np. wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 29 czerwca 2016 r. II AKa 100/16), wspartej ostatnio orzeczeniem Sądu Najwyższego z dnia 4 października 2016 r. w sprawie III KK 126/16 oraz argumentacją zawartą w publikacji M. I. zagadnienia nowelizacji przepisów o karze łącznej. Wybrane problemy w kontekście art. 19 ustawy nowelizującej z 20 lutego 2015 r. (opubl. Palestra 7-8/2015), art. 19 ust. 1 ustawy nowelizującej jest przepisem wprowadzającym odmienne i autonomiczne reguły intertemporalne na potrzeby nowelizacji przepisów o karze łącznej, a także regulacją całkowicie wyłączającą stosowanie ogólnych zasad z art. 4 § 1 kk. Pogląd ten nie zyskał jednak aprobaty innych sądów (por. m.in. postanowienie Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 31 maja 2016 r. II AKz 124/16, wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 9 września 2016 r. II AKa 190/16), spotkał się także ze słuszną - zdaniem Sądu orzekającego w niniejszej sprawie - krytyką w doktrynie. W ocenie kontestujących, prawidłowa wykładnia przepisu art. 19 ust 1 ustawy nowelizującej prowadzi do wniosku, że normuje on jedynie kwestię stosowania przepisów rozdziału IX Kodeksu karnego, w brzmieniu nadanym tą ustawą, do kar prawomocnie orzeczonych przed dniem wejścia w życie ustawy nowelizującej, to jest przed 1 lipca 2015 r., wprost wykluczając w tym zakresie stosowanie nowych przepisów. Natomiast przepis ten w ogóle nie odnosi się do dopuszczalności stosowania przepisów dotychczasowych, gdy wskutek kolejnego skazania po dniu 1 lipca 2015 r. zostaje otwarta droga do orzeczenia kary łącznej na podstawie przepisów znowelizowanych. Sąd orzekający w niniejszej sprawie w pełni podziela pogląd wyrażony przez J. M., zgodnie z którym „Całkowicie nieuprawnione byłoby doszukiwanie się w końcowym fragmencie art. 19 ust. 1 noweli z dnia 20 lutego 2015 r. nakazu stosowania ustawy nowej. Funkcją tego fragmentu komentowanego przepisu jest jedynie doprecyzowanie (zawężenie) zakresu, w jakim wyłączone jest stosowanie ustawy nowej do kar prawomocnie orzeczonych przed jej wejściem w życie. Nieco obrazowo rzec by można, że art. 19 ust. 1 noweli z dnia 20 lutego 2015 r. stanowi o tym, kiedy nie stosuje się ustawy nowej, nie zaś o tym, kiedy się ją stosuje.” (Jarosław Majewski, Komentarz do niektórych przepisów ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy - Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw, [w:] Kodeks karny. Komentarz do zmian 2015, Opublikowano: LEX 2015). Poza tym, iż wyżej zaprezentowana wykładnia tego przepisu nie jest sprzeczna z jego literalnym brzmieniem, jest nadto - w przeciwieństwie do wykładni sądów (...) - w pełni zgodna z wspomnianą na wstępie zasadą *lex mitior*, wynikającą nie tylko z przepisów krajowych, ale i z wiążącego Polskę prawa międzynarodowego. W ocenie Sądu, w sytuacji, gdy możliwe są dwie interpretacje przepisów budzących wątpliwości, właściwym jest wybór tej interpretacji, która nie narusza ogólnie obowiązujących, przyjętych przez wspólnotę międzynarodową intertemporalnych reguł prawa karnego.

Z uwagi na powyższe, sytuację M. P., który został skazany trzema wyrokami, obecnie podlegającymi wykonaniu, za przestępstwa popełnione przed 1.07.2015 r., ale wobec którego jeden z wyroków został wydany po tej dacie, należało rozważyć zarówno na gruncie przepisów znowelizowanych, jak i na gruncie przepisów obowiązujących uprzednio i wybrać ten stan prawny, który jest względniejszy dla skazanego.

I. Stan prawny obowiązujący od 1.07.2015 r.

Zgodnie z art. 85 § 1 i 2 kk w obecnym brzmieniu, jeżeli sprawca popełnił dwa lub więcej przestępstw i wymierzono za nie kary tego samego rodzaju albo inne podlegające łączeniu, sąd orzeka karę łączną. Podstawą orzeczenia kary łącznej są wymierzone i podlegające wykonaniu w całości lub w części kary lub kary łączne za przestępstwa, o których mowa w § 1. Należy nadmienić, że w przypadku M. P. zastosowania nie znajdują przepisy art. 85 § 3 i 4 kk.

W niniejszej sprawie przesłanki warunkujące możliwość wydanie wyroku łącznego zachodzą w stosunku do wszystkich wyroków, którymi skazano M. P.. We wszystkich tych przypadkach skazanemu wymierzono kary pozbawienia wolności, nadto wyrokiem w sprawie X K 1029/15 - karę ograniczenia wolności, a zatem kary, które można ze sobą połączyć. Nadto, żadna z tych kar nie została jeszcze w całości wykonana.

Rozważając kwestię wysokości kary łącznej, jaka winna zostać orzeczona względem M. P. w miejsce skazań objętych wyżej wymienionymi wyrokami Sąd miał na względzie treść art. 86 kk, wyznaczającego jej granice. Z przepisu tego

wynika, że Sąd wymierza karę łączną w granicach od najwyższej z kar wymierzonych za poszczególne przestępstwa (ewentualnie - kar łącznych, podlegających łączeniu, vide art. 86 § 4 kk) do ich sumy, nie przekraczając jednak w odniesieniu do kary pozbawienia wolności – 15 lat. Nadto, należało mieć na względzie wyrażone w art. 87 kk reguły łączenia kary pozbawienia wolności z ograniczeniem wolności - w razie skazania za zbiegające się przestępstwa na kary pozbawienia wolności i ograniczenia wolności sąd wymierza karę łączną pozbawienia wolności, przyjmując, że miesiąc ograniczenia wolności równa się 15 dniom pozbawienia wolności.

Należy podkreślić, że skazany nie mógłby skorzystać z możliwości przewidzianej w art. 87 § 2 kk, zgodnie z którym jeżeli za zbiegające się przestępstwa wymierzono kary pozbawienia wolności oraz ograniczenia wolności i kara łączna pozbawienia wolności nie przekroczyłaby 6 miesięcy, a kara łączna ograniczenia wolności - 2 lat, sąd może orzec te kary łączne jednocześnie, jeżeli cele kary zostaną w ten sposób spełnione. Łączeniu podlegałyby bowiem m.in. kary pozbawienia wolności w wymiarze 1 roku i 6 miesięcy, zatem kara łączna pozbawienia wolności bez wątplenia „przekroczyłaby” wskazany w tym przepisie wymiar 6 miesięcy.

Co do zasady zatem, kara łączna w tym wypadku byłaby karą pozbawienia wolności (nie: ograniczenia wolności ani karą tzw. mieszaną) i powinna mieścić się w granicach od 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności do 3 lat, 3 miesięcy i 360 dni pozbawienia wolności.

Nadmienić należy, że wymierzając karę łączną Sąd nie rozważa ponownie kwestii społecznej szkodliwości czynów, za które zostały orzeczone kary jednostkowe, ani też stopnia zawinienia przy popełnieniu wyżej wymienionych czynów. W doktrynie prawa karnego podkreślano dotąd, że przy wymiarze kary łącznej decydujące znaczenie ma wzgląd na prewencyjne oddziaływanie kary, w znaczeniu prewencji indywidualnej i ogólnej (M. Szewczyk, Kara łączna w polskim prawie karnym, Kraków 1981, s. 78). Zastosowanie właściwej zasady łączenia kar (absorpcji, kumulacji, asperacji) w głównej mierze zależy od związku podmiotowego i przedmiotowego pomiędzy zbiegającymi się czynami. W aspekcie przedmiotowym związek realnie zbiegających się przestępstw wyrażają kryteria przedmiotowe poszczególnych przestępstw, tj. bliskość czasowa ich popełnienia (największa, gdy przestępstwa popełniane są równocześnie lub bezpośrednio po sobie), tożsamość osób pokrzywdzonych (największa ścisłość związku zachodzi, gdy kilkoma przestępstwami pokrzywdzono tę samą osobę), rodzaj naruszonego dobra prawnego (im bardziej zbliżone dobra prawne, tym większa przedmiotowa bliskość przestępstw), sposób działania sprawcy. W aspekcie podmiotowym chodzi o motywy bądź pobudki kierujące sprawcą, rodzaj i formę jego zawinienia. Im ściślejszy związek podmiotowy i przedmiotowy pomiędzy zbiegającymi się czynami, tym bardziej zasadne jest zastosowanie zasady absorpcji. (tak Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 18 marca 1981 r. VI KZP 5/81, OSNPG 1981, z. 5, poz. 43 oraz uchwałę w składzie 7 sędziów z dnia 25 lutego 2005 roku, I KZP 36/04, OSNKW 2005, Nr 2, poz. 13). Dodany nowelizacją obowiązującą od 1 lipca 2015 roku przepis art. 85a kk wprost wskazuje zaś, że orzekając karę łączną, sąd bierze pod uwagę przede wszystkim cele zapobiegawcze i wychowawcze, które kara ma osiągnąć w stosunku do skazanego, a także potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa.

Mając na uwadze powyższe względy Sąd doszedł do przekonania, iż wymiar kary łącznej za pozostające w zbiegu przestępstwa w tym wypadku winien zostać ukształtowany na zasadzie znacznej asperacji, jako że wprawdzie część omawianych czynów to przestępstwa podobne (przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji), ale w grę wchodzi również czyny skierowane przeciwko innym dobrom prawnym - nietykalności cielesnej, działalności instytucji państwowych. Nadto, czyny te zostały popełnione w dość znacznych odstępach czasu - dwa z nich w roku 2014, następne po ponad roku. Niektóre spośród omawianych czynów charakteryzowały się szczególnie wysokim stopniem społecznej szkodliwości (zwłaszcza spowodowanie wypadku pod wpływem alkoholu).

Na korzyść skazanego, tj. jako okoliczności mające przemawiać za zastosowaniem zasady absorpcji, należałoby uwzględnić jego właściwą postawę podczas odbywania kary pozbawienia wolności oraz pozytywną opinię z zakładu karnego, w którym skazany przebywa. Sąd miał też na względzie trudną sytuację rodzinną skazanego i utrzymywanie więzi z członkami najbliższej rodziny.

Natomiast okolicznością wyjątkowo niekorzystną dla M. P. jest fakt, iż pierwszych dwóch czynów dopuścił się w odstępie trzech tygodni, a kolejnego - jednorodząowego - pół roku po skazaniu go za poprzednie czyny, najpierw na karę z warunkowym zawieszeniem jej wykonania, a następnie - na karę bezwzględną. Oznacza to, że ani zatrzymanie skazanego na gorącym uczynku przestępstwa, ani prowadzenie postępowania przygotowawczego przeciwko niemu, ani kolejne skazania, ani danie mu szansy na zmianę postawy poprzez wymierzenie kary z warunkowym zawieszeniem jej wykonania, ani nawet perspektywa osadzenia w zakładzie karnym celem wykonania najsurowszej z kar, nie spełniło swej podstawowej funkcji, mianowicie nie powstrzymało w żaden sposób M. P. przed dalszą działalnością przestępczą. Skazany przekonał się o skuteczności wymiaru sprawiedliwości, wiedział, że popełnianie przez niego przestępstw będzie skutkowało określonymi negatywnymi konsekwencjami, był świadom, czym w praktyce jest kara pozbawienia wolności, podjęto wobec niego próbę resocjalizacji, lecz okazało się, że osiągnięty efekt był tylko pozorny. Zdaniem Sądu, przemawia to przeciwko nadmiernemu skracaniu okresu przebywania przez M. P. w zakładzie karnym, gdzie wobec skazanego będą prowadzone oddziaływania edukacyjne i terapeutyczne.

Dlatego też, zdaniem Sądu, adekwatna do okoliczności sprawy byłaby kara łączna nie krótsza niż 4 lata pozbawienia wolności.

II. Stan prawny obowiązujący przed 1.07.2015 r.

Zgodnie z art. 85 kk w brzmieniu obowiązującym przed 1.07.2015 r., Sąd może wydać wyrok łączny i połączyć kary wymierzone za przestępstwa, co do których skazania nastąpiły w różnych wyrokach, jeżeli przestępstwa, za które skazania te nastąpiły miały miejsce przed datą wydania pierwszego, choćby nieprawomocnego wyroku w którejkolwiek z tych spraw.

W niniejszej sprawie powyższe przesłanki, warunkujące możliwość wydanie wyroku łącznego zachodzą zatem w stosunku do następujących wyroków:

1. Sądu Rejonowego Gdańsk – Południe w Gdańsku z dnia 06 października 2014 roku wydanym w sprawie o sygn. akt X K 537/14, (1) za czyny z art. 178a § 1 kk popełniony w dniu 29 marca 2014 roku, za który wymierzono mu karę 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 1 roku, (2) za czyny z art. 222 § 1 kk popełniony w dniu 29 marca 2014 roku, za który wymierzono mu karę 10 miesięcy pozbawienia wolności, (3) za czyny z art. 224 § 1 kk w zw. z art. 91 § 1 kk popełniony w dniu 29 marca 2014 roku, za który wymierzono mu karę 10 miesięcy pozbawienia wolności, (4) za czyny z art. 226 § 1 kk w zw. z art. 91 § 1 kk popełniony w dniu 29 marca 2014 roku, za który wymierzono mu karę 6 miesięcy pozbawienia wolności, a następnie wymierzono karę łączną 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby wynoszący 2 lata oraz na podstawie art. 71 § 1 kk w zw. z art. 33 § 1 i 3 kk grzywnę w wymiarze 100 stawek dziennych po 10 zł każda; w dniu 17 grudnia 2014 roku wykonano grzywnę, zaś 14 października 2015 roku środek karny w postaci zakazu prowadzenia pojazdów; postanowieniem z dnia 25.08.2016 r. zarządzono wykonanie kary pozbawienia wolności
2. Sądu Rejonowego Gdańsk – Południe w Gdańsku z dnia 21 stycznia 2015 roku wydanym w sprawie o sygn. akt X K 608/14, za czyn z art. 177 § 1 kk w zw. z art. 178 kk popełniony w dniu 09 marca 2014 roku, za który wymierzono mu karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 4 lat.

Rozważając kwestię wysokości kary łącznej, jaka winna zostać orzeczona względem M. P. w miejsce skazań objętych wyżej wymienionymi wyrokami Sąd miał na względzie treść art. 86 kk, wyznaczającego jej granice. Z przepisu tego wynika, że Sąd wymierza karę łączną w granicach od najwyższej z kar wymierzonych za poszczególne przestępstwa do ich sumy, nie przekraczając jednak w odniesieniu do kary pozbawienia wolności – 15 lat. Co do zasady zatem, kara łączna pozbawienia wolności w tym wypadku powinna mieścić się w granicach od 1 roku i 6 miesięcy do 4 lat i 3 miesięcy pozbawienia wolności.

Okoliczności, wpływające na zastosowanie wobec skazanego zasady absorpcji, asperacji bądź kumulacji, zostały opisane powyżej, przy analizie stanu prawnego obowiązującego od 1.07.2015 r., zatem nie ma potrzeby ponownie ich przytaczać. Brak w poprzednio obowiązującym stanie prawnym odpowiednika przepisu art. 85a kk nie oznacza przecież, że Sąd nie uwzględniał dotąd przy wymiarze kary łącznej celów zapobiegawczych i wychowawczych, które kara ma osiągnąć w stosunku do skazanego, a także potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa. W tej sytuacji należałoby przyjąć, iż adekwatną karą łączną za czyny objęte dotąd wyrokami w sprawach X K 537/14 oraz X K 608/14 byłaby kara pozbawienia wolności nie niższa niż w wymiarze 2 lat i 9 miesięcy pozbawienia wolności. Jako że w/w kara łączna pozbawienia wolności przekracza 2 lata pozbawienia wolności, a nadto powstaje w wyniku łączenia kary bezwzględnej z karą wprawdzie początkowo orzeczonej z warunkowym zawieszeniem jej wykonania, ale następnie prawomocnie zarządzoną, nie było prawnej możliwości warunkowego zawieszenia wykonania kary łącznej.

III. Wybór porządku prawnego

Jak wynika z powyższych rozważań, w przypadku zastosowania przepisów znowelizowanych, skazany musiałby odbyć tylko i wyłącznie karę pozbawienia wolności w wymiarze nie mniejszym niż 4 lata, zaś w sytuacji wyboru poprzednio obowiązującego porządku prawnego - karę 2 lat i 9 miesięcy pozbawienia wolności (jako karę łączną za czyny objęte dotąd wyrokami w sprawach X K 537/14 oraz X K 608/14) oraz karę 3 miesięcy pozbawienia wolności i karę 2 lat ograniczenia wolności, wynikającą z wyroku X K 1029/15, który nie zostałyby połączone. Ta druga konfiguracja jest dla skazanego korzystniejsza, gdyż będzie on pozostawał w izolacji przez krótszy czas - 3 lata, a następnie będzie odbywał karę ograniczenia wolności w formie prac społecznie użytecznych. Jedynie w sytuacji, gdyby skazany uchylał się od wykonania tej ostatniej kary, zostałaby ona zamieniona na zastępczą karę pozbawienia wolności w wymiarze 1 roku, co spowodowałoby, że ostatecznie M. P. zmuszony byłby do przebywania w zakładzie karnym przez 4 lata, czyli przez taki okres, jaki wynikałby z pierwszego z opisanych wyżej wariantów łączenia kar. Przyjęcie poprzednio obowiązującego stanu prawnego daje zatem skazanemu szansę na szybszy powrót do normalnego życia w społeczeństwie, choć nie łagodzi nadmiernie dolegliwości wynikających z orzeczonych kar. Zgodnie z zasadą *lex mitior* Sąd zastosował zatem w omawianym wyroku przepisy obowiązujące przed 1.07.2015 r.

Te same zasady Sąd miał na względzie, łącząc na mocy art. 568a § 1 pkt 2 kpk, art. 85 kk, art. 86 § 1 kk, art. 90 § 2 kk jednorodnjajowe środki karne w postaci zakazów prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych prawomocnie orzeczone wyrokami:

1. Sądu Rejonowego Gdańsk – Południe w Gdańsku z dnia 06 października 2014 roku wydanym w sprawie o sygn. akt X K 537/14,
2. Sądu Rejonowego Gdańsk – Południe w Gdańsku z dnia 21 stycznia 2015 roku wydanym w sprawie o sygn. akt X K 608/14

i w ich miejsce wymierzając skazanemu M. P. zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 4 lat. Jedynie na marginesie należy zaznaczyć, że praktyczne znaczenie tego rozstrzygnięcia jest niewielkie, jako że wyrokiem nie podlegającym łączeniu wymierzono skazanemu podobny zakaz dożywotnio.

Sąd uznał za w pełni wiarygodny materiał dowodowy zgromadzony w sprawie w postaci opinii o skazanym, wywiadu kuratora, danych o karalności, odpisów orzeczeń, danych z akt poprzednich spraw. Dowody te są kompletne, zebrane zgodnie z wymogami procedury, nie były kwestionowane przez strony, a zatem brak jest podstaw do ich podważania.

W punkcie IV wyroku na podstawie art. 576 § 1 kpk (a contrario) pozostałe rozstrzygnięcia zawarte w wyrokach określonych w punkcie I wyroku łącznego Sąd pozostawił do odrębnego wykonania. Natomiast w punkcie III Sąd umorzył postępowanie w pozostałym zakresie (co do części nie podlegającej łączeniu).

Zgodnie z brzmieniem art. 577 kpk Sąd zaliczył także skazanemu na poczet orzeczonej w punkcie I wyroku łącznej kary pozbawienia wolności okresy rzeczywistego pozbawienia wolności zaliczone skazanemu w sprawach podlegających łączeniu oraz okresy odbytych kar w sprawach podlegających łączeniu.

Na mocy art. 624 § 1 kpk Sąd orzekł o kosztach postępowania w sprawie, zwalniając M. P. od ich ponoszenia w całości, obciążając nimi Skarb Państwa, z uwagi na trudną sytuację majątkową skazanego.